

REFERAT

Løpenr.: 77243/18
Saknr.: 13/2094-120
Ark.nr.: L00SAKSARKIV
Saksbeh...: Julija Plavina
Dato: 08.11.2018

GJELDER:
Regionalt planforum 8. november 2018

MØTESTED: Fylkeshuset i Tromsø, Strandveien 13, fylkesrådssalen i 5. etasje
DATO: 8. november 2018
VARIGHET: 10.15 – 14.00

Møtedeltakere:	
Andreas Olsen Schultz, Statens Vegvesen (SVV)	Sak 1:
Linda Knutsen, SVV	Roy Fossum, Tromsø kommune (TK)
Tom-Arne Hansen, Mattilsynet	Erik Eidesen (TK)
Ingrid Christiansen, Kartverket	Gunnar Wilhelmsen, Olavsvern Group AS (OG)
Stine Larsen Loso, Troms fylkeskommune (TFK) plan	Steinar Danielsen, OG
Björg Kippersund, TFK plan (møteleder)	Rune Danielsen, OG
Julija Plavina, TFK plan	Monalf Figenschau, ATPlan&Arkitektur(ATPA)
Randi Ødegård, TFK kultur	Christian Kjellsen, ATPA
Geir Bye, TFK samferdsel	
Oddvar Brenna, fylkesmannen – plan, reindrift og samf. sikkerhet (FM)	
Eivind H. Borge, TFK friluftsliv (sak 2)	Sak 2:
Rudi Mikalsen, TFK friluftsliv (sak 2)	Christina Solhaug Joakimsen, Karlsøy kommune(KK)
Ann-Kristin Strandheim, Husbanken (sak 2)	Mona Pedersen, ordfører, KK
Marit Anne Bongo, Sametinget (sak 2)	May-Jorunn Korneliussen, KK
Lone Høgda, FM (sak 2)	
Iris Jæger, FM (sak 2)	
Øystein Ballari, FM (sak 2)	

Sakliste:

Alle saksdokumenter er tilgjengelige på:

<http://www.tromsfylke.no/tjenester/planlegging/regionalt-planforum/sakliste-og-referat/>

SAK 1 – TROMSØ KOMMUNE - Detaljreguleringsplan 1897 – Olavsvern

AT Plan og Arkitektur har, på vegne av Olavsvern Group AS, levert et forslag til detaljregulering for ny internvei, kaianlegg og områder for industribyggelse med inntil 15000 m² BRA, og hensynssone for skredfare. Internvei knytter seg på eksisterende offentlige veg – Ramfjordnesvegen. Planforslaget, mottatt 20. september 2018, er ikke

behandlet av kommunen. Byplan ønsker drøfte saken i regionalt planforum, før ev. offentlig ettersyn. Følgende tema angis: Biologisk mangfold, Kulturminner, Skredfare og skredkartlegging, Støyberegninger, veg og trafikk. Se notat, planforslag og vedlegg på nettsiden.

Presentasjon v/Gunnar Wilhelmsen:

- Kjøpte i 2013 – ba da om et møte med kommunalsjefen i Tromsø.
- Skal drive samme virksomhet som Forsvaret gjorde – målet er å få like mange arbeidsplasser.
- Fikk tatt ut 4 mål bakareal fra Tromsø kommune (på disp). Har resultert i 16 arbeidsplasser – mobilt asfaltverk.
- Nå skal det skapes enda mer aktivitet – verksted – (småindustri) - Har behov for mer bakareal.
- Mye stein – det er behov for stein i Tromsø – hentes nå enten fra Helgeland eller Vannøy.
- Nabo til seg selv nord og sørvest for planområdet.
- Ble anmodet fra kommunen om å skrumpe inn området – ta med det som er nødvendig - mhp framdrift, men inne i det tredje året siden vi startet reg. arbeidet.
- Savner forutsigbarhet i planprosessene – trenger å vite tidsperspektivet fra en starter en prosess til en er ferdig.
- Veien oppgradert til BK10... takket være Tromsø kommune og SVV.
- Mange instanser som skal gi uttalelse for at man skulle gå videre.
- Tromsø kommune signaliserte at det ikke var behov for konsekvensutredning.

Presentasjon v/Roy Fossum (se nettsiden) – med innspill og diskusjon:

- *Utsnitt av KPA – et areal som er lagt inn som bygg og anlegg.*
- *Aktsomhetssone for skred – kjerneområde for landbruk (LNFR-formål) – kulturlandskap*
- *KU H-16 (Kystsonenplanen) – konklusjon er at samla konsekvens er liten negativ/ubetydelig.*
- *To naboskapsmøter i området – registrert en del negative merknader fra naboer. Har vært stille og rolig i en periode etter at forsvaret la ned – og nå legges det til rette for ny virksomhet.*
- *Utarbeidet et notat om **skredfare** – viser skredfare til området a, b og c (på kartet). Det er en viss skredfare – eventuelle sikringstiltak bør prosjekteres (neste fase).*
- *Det er under marin grense.*
- FM v/Oddvar: vær konkret på avbøtende tiltak i planbestemmelsene – da kan man spare tid og spare usikkerhet.
- TK v/Erik: sikker grunn skal klareres i denne fasen- vi må vite nå om det er mulig å bygge eller ikke. Direkte kontakt med NVE er veldig lurt.
- NVE ikke tilstede, men er åpen for direktekontakt med både utbygger og kommunen.
- Det finnes dokumentasjon fra der kaiene er bygd – fra tiden forvaret var tilstede.
- Ved område A og C (kaiområde) – grunnboring er gjennomført.
- Mulig det må foretas flere grunnboringer hvis det skal bygges flere kai
- Gjør avklaringer med NVE.

- FM har krav om at dette skal avklares på reguleringsplannivå.
- **Biologisk mangfold:** det er gjort en kartlegging i 2005 fra Forsvarsbygg – og konklusjonen er at Grønnlikollen er et svært viktig område (under litt tvil)?? Konklusjonen avviker fra det TK hadde trodd – ja, en viktig lokalitet, men ikke svært viktig.
- FM v/Oddvar: usikkerhet om det skal være et A eller B –området. Vil dette føre til et direkte arealtap – vil en gå inn i lokaliteten? Slik vi har tolket plangrensen gjøres ikke det. Er det annen forurensing? Fuglelivet? Hvilke planer har en for dette området?
- OG: Har hatt henvendelse om fryseri, lagring av containere, behov for av/på-lossing, (terminalbehov). Hva vil man ikke ha etablert der? Også en viktig avklaring fra utbygger å få svar på.
- FM v/Oddvar: Fauna vil ikke bli påvirket hvis denne beskrivelsen legges til grunn
- ATPA: Direkte berøring i terrenget (skjæringer) skal vises – sikringstiltak mot skred vil være utenfor dette området – dette skal også beskrives.
- FM: **Overordnet vurdering** i plansaken: Hvilken havnestruktur ønsker Tromsø by å ha? Hvor vil en ha slike typer virksomhet? Ønsket virksomhet?
- TK v/Erik: dette er en reguleringsplan – finne ut hva som skal skje innenfor denne rammen – i tråd men KPA
- TFK/ v Bjørg: Planbeskrivelsen er en veldig viktig kommunikasjon når man skal behandle planen og senere tolke planen – være tydelig på plangrepet, hva planen innebærer. Omtale interesser som blir berørt – selv om det ikke er betydelig/kritisk. Det står at **landskap** ikke berøres, men dette er ikke tilfelle.
- ATPA: Landskapspåvirkning må beskrives.
- Mattilsynet: sto lite om **drikkevann** – ikke vannanlegg som er registrert. Vannanlegget må registreres inn – burde vært gjort for lenge siden.
- OG: Olavsvern har hatt ansvaret for vannanlegget – Mattilsynet følger opp og ser nøyere på dette. Må inn. Usikkerhet om vannanlegg er registret eller ikke jfr Sweco sin rapport og Mattilsynets innspill. Viktig forhold å få avklart. Vannverk – Kalvebakkelva.
- SVV v/Linda: **vegen** er med i planavgrensningen. Er det behov for å regulere inn utfartsparkering? Trafikknotat fra Sweco – stiller spørsmål ved beregning av trafikk jamfør utbygd næringsareal – (faktor pr. 100 m² er 1/3 av den vegvesenet bruker)
- Roy: **Kulturminner:** anlegget Olavsvern – hensynsone C er innspillet fra TFK.
- TFK v/Randi: Ikke fredningsklasse – ikke nasjonal verdi. Da er det kommunens ansvar, og kommunen kan bruke sin myndighet. Dette ber vi kommunen vurdere. På landsbasis er det stor interesser for krigsminner – og er dette en kommunal interesse. Hvis ja, da må kommunen gjøre dette nå. Bruene ved vannverket er fredet – interessert i å få videre informasjon om dette blir berørt.
- **Støy:** avbøtende tiltak etterlyses av FM. Støykonsulenten bør reflektere over avbøtende tiltak – med i planbeskrivelsen.
- TFK v/Bjørg: i **nordre kant** finnes det en vei i dag – dette er ikke nevnt i planbeskrivelsen – blir denne brukt?
- OG/ATPA: Det skal ikke være adkomst fra nord – enighet mellom kommunen og utbygger. Dette må kommuniseres ut!!!

SAK 2 – KARLSØY KOMMUNE – Kommuneplanens arealdel – Forslag til planprogram

Karlsøy kommune er i gang med revidering av kommuneplanens arealdel. Gjeldende arealdel ble vedtatt i 2014. Kommunestyret vedtok i planstrategi 2016-2019 at arealdelen skulle revideres etter at kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt. Samfunnsdelen ble vedtatt i februar 2018. Forslag til planprogram skal legges frem til førstegangsbehandling i formannskapet 27. november, og legges deretter ut til høring og offentlig ettersyn. Før dette ønsker kommunen å presentere forslaget i regionalt planforum, og få innspill til dette og det videre planarbeidet. Notatet til planforum angir en rekke tema/problemstillinger som det ønskes innspill på. Se nettsiden.

Christina Solhaug Joakimsen presenterte saken.

- Bakgrunn: arealdel fra 2013/14, planstrategi 2016-2019, samfunnsdel vedtatt i februar 2018, oppstart arealdel 2018
- Planprogram: senterstruktur og utbyggingsmønster – forslag til arealstrategier (se foil)
- Boligstruktur: 3 strategier
- Møteplasser: 3 strategier
- Ønsker små enheter i tillegg til enebolig – dette etterspørres i lokalsamfunnet
- Ikke mange gode møteplasser som tiltrekker seg folk – flerbrukshus har vært tema i mange år (hensyn til økonomi)
- UU: tre strategier (ønsker veiledning på dette)
- Et næringsliv i vekst: landbruk, fiske og reindrift. Ønsker å kartfeste kjerneområder. Legge til rette for eksisterende og ny næring, reiselivet en stor aktør som det må legges til rette for.
- Klimatilpasning: 4 strategier. Ønsker å ha spesiell innspill fra NVE
- Strandsonen
- Natur- og friluftsområder: viktig for innbyggerne i Karlsøy. Godt samarbeid med friluftsrådet. Tenker spesielt på utfartsparkering.
- Effektiv og tilgjengelig tjenestetilbyder – 4 forslag til strategier

Diskusjonstema:

- TFK v/Björg: Bra at struktur i samfunnsdelen er fulgt – kanskje enda tydeligere – gjengi fram hovedmålene? Ved bruk av stedsnavn – bruk navn som en finner igjen i kartbaser.
- FM v/Oddvar: Fint at ordfører stiller i møte – erfarer at dette er hensiktsmessig i videre løp i planarbeidet. Ryddig og god jobb i 2013/2014. Fra den tid har FM også fått ansvaret for reindriften. Godt utgangspunkt – hvordan omsette dette. Viktige landbruksområder – kartfesting er en god start. Dialog med reindriften er viktig.
- TFK samferdsel: Hansnes rolle framover med/uten Langsundforbindelse – ulike scenarier?
- Karlsøy kommune: bosettingen endrer seg. Ønsker å ha infrastruktur der folk ønsker å bo. Gamnes er pressområde nå – fire tomter lagt ut – kø for å få disse. Eldre forlater sine eneboliger og ønsker å bo i sentrum med tilgang til viktige funksjoner. Kan hende

at Gamnes blir et stort sentralt område, men kommunesenteret vil være Hansnes – også i framtiden.

- SVV v/Andreas: Godt planprogram – og gode refleksjoner om bosetting. SVV vil gjerne komme til et særmøte – gode erfaringer med dette.
- FM v/Lone: Spredt boligbygging – lovpålagte oppgaver som kommunen skal gi – gir noen problemstillinger. I forbindelse med medvirkning særskilt fra barn og unge i planprosessen fikk kommunen levert et eksempel på hvordan Ringerike kommune involverte [barn og unge i forbindelse med områderegulering for Hønefoss](#). Bruk og erfaring med ulike metoder for medvirkning. Nærmiljøanlegg/lekeplass. Flerbrukshus: også med i fritidsplan. UU: flere eldre som flytter inn til sentrum: still krav i arealplaner – et visst antall skal ha krav om livsløpsstandard. Tiltak som bedrer tilgjengeligheten. Viste til PBL § 11-9 om generelle bestemmelser til kommuneplanen. Gjennom denne bestemmelsen har kommunen blant annet anledning til å gi rammebestemmelser om byggegrenser, utbyggingsvolum og funksjonskrav.

Karlsøy kommune fikk overlevert et notat om forslag til bestemmelser - Innspill UU:

Innspill UU til kommuneplanens arealdel for Karlsøy

PBL §11-9 Generelle bestemmelser til kommuneplanen

Punkt 5: det kan gis grunnleggende bestemmelser om funksjonskrav, herunder universell utforming og tilgjengelighet til bygninger og arealer. Dette innebærer at universell utforming kan legges til grunn for alle de arealformål som er listet opp i §11-7

Særlig viktig blir 1: bebyggelse og anlegg

2: Samferdsel og teknisk infrastruktur

3. Grønnstruktur

Her legges med andre ord grunnlaget for å arbeide systematisk for økt sammenheng mellom de stedene /funksjonene folk er avhengige av til daglig (bolig, skoler, helse- og sosialtjenester, barnehager, transport- og vegnett

Nr. 5 gir kommunen mulighet for å gi rammebestemmelser om byggegrenser, utbyggingsvolum og funksjonskrav. Det gjelde plassering og mengde bebyggelse, f.eks. i form av byggegrense, maksimumsantall for kvadratmeter gulvareal/grad av utnyttning, andel av boliger med livsløpsstandard mv., i de forskjellige utbyggingsområder. Grad av utnyttning fastsettes etter reglene i TEK. Det kan gis grunnleggende bestemmelser om funksjonskrav herunder om universell utforming og tilgjengelighet til bygninger og arealer. Videre kan det stilles parkeringskrav i form av f.eks. maksimumskrav og minimumskrav, og gis normer for utearealer og lekearealer mht. størrelse, beliggenhet/avstand, sol og lys, beskaffenhet, kvalitet osv.

Slike bestemmelser kan gi en generell hjemmel for å stille reguleringskrav knyttet til alle enkeltområdene og formål i KPA.

Eksempel på bestemmelse: (PBL 11.9 punkt 5)

- Alle reguleringsplaner skal redegjøre for hvordan universell utforming er ivaretatt i planområdet. Planbeskrivelsen skal si noe om forholdet til universell utforming både internt i planområdet og i forhold til omkringliggende områder. Det skal utarbeides en detaljert situasjons- eller utomhusplan for hele planområde i målestokk 1:200 eller 1:500 som skal legges ved reguleringsplanen når denne sendes ut på høring. Utomhusplanen må kotesatt og vise stigningsforhold og eventuelle høyde forskjeller fra /til hovedinngang/parkeringsanlegg.
- HC parkering: det skal avsettes minimum 1 HC parkering eller % (andel av totale plasser til HC parkering)
- Sette krav til veiinningsplan (og inkludere denne som en del av bygningens og utearealenes funksjonskrav
- % andel av boliger med uu standard (eller livsløpsstandard).

Eksempel på rekkefølgebestemmelser:

- ferdigattest gis ikke før leke- og uteoppholdsarealer og gangveier med fortau er opparbeidet i samsvar med godkjent situasjonsplan/utomhusplan

- TFK v/Eivind: Friluftsliv – Har kartlagt en del sjøområder også – veldig bra. Få med barnetrakk. Relativt spredt bosetting – nasjonal målsetting om at det skal være maks 500 m til turstier – ta vare på de små stiene slik at det blir sammenhengende

muligheter for gang og sykkel. Sosiale møteplasser: trenger grønne lunger nært der folk bor – gapahuker også gjør områdene attraktive. Statlig sikring av områder nært der folk bor. Utfartsparkering: tar med forslagene fra forrige planen. Utfartsparkering – ansvar for toalett, brøyting osv.

- Ordfører: opptatt av nærmiljøanlegg, sosiale møteplasser og turstier, også på vinteren – har fått dette på plass. Har hatt et godt samarbeid med friluftsrådet – og fått en god del midler. Utfordring: definisjon av strandsonen (fjæra). Hvorfor kan ikke folk få lov å bygge her det har bodd folk før, når det er langt fra allfarvei, mange stier går på oversiden av hyttene. Her kan politikerne finne på å være «slepphendt». Blir sikkert å komme en del disp. søknader.
- FM: opptatt av å sikre arealer i større målestokk. Prøv å ha god kontroll på samlet belastning. Friluftslivs kartlegging er veldig viktig.
- Husbanken: godt pedagogisk grep når det er samme fokusområder fra samfunnsdelen til KPA. Boligsosial hensyn må ivaretas i arealdelen – godt ivaretatt i arealstrategiene. Stadig flere eldre trenger boliger som er mer lettstelt. Hva er kommunens eget behov for ulike typer boliger? Benytte muligheten gjennom utbyggingsavtaler. Møteplasser: veldig bra at det er fokus på dette. Må sikre møteplasser for alle – unge, eldre og voksne.
- Ordføreren: Avhender en del kommunale boliger.
- Øystein, FM: Kommunen jobber aktivt med dialog med reindriften – et eksempel til etterfølgelse. Reindrift: det vil være områder som er minimumsfaktorer eller ha særverdier. Husk på at friluftsliv skal balanseres opp mot reindriften – det samme gjelder hyttebygging og andre aktiviteter som kan være i konflikt med reindriften. Hensynsoner til reindrift.
- Sametinget: veldig opptatt av at man har dialog med reindriften. Viser til Sametingets [planveileder](#).
- Ordføreren: Noe konflikter med reinbeitedistrikter, ikke alltid enkelt å samles pga. sesong/flytting – skal jobbes med videre.
- Mattilsynet v/Tom Arne: nedbørsfelt skal tegnes inn rundt drikkevannskilden. (Hensynssoner)
- TFK v/kulturminner: godt ivaretatt – veldig bra. Med i KIK – skal se på det som er kommunens eget ansvar. Håper dette arbeidet blir synlig i KPA. Ønsker større fokus på kulturlandskap – og hvilke kvaliteter dere har som dere ønsker å ivareta. Ønsker fokus på dette. Kan lage hensynssoner og retningslinjer.
- FM v/Iris: Klimatilpasning: skal være et gjennomgående tema, kontakt gjerne FM hvis behov for bistand. Naturmangfold: FM legger til rette for kartlegging – så hvis områder som det er press på eller nye områder, spill det inn til FM – så landbruk – planretningslinjer.
- Bjørg, TKF: Medvirkning: Strategiske føringer i planprogrammet gir realistiske forventninger/grunnlag for å sile arealinnspill. KU: vær tydeligere på henvisningen til metoden. Vedlegget på utredningsbehov – en del er grunnlagskunnskap til prosessen (behovsanalyser) – være tydelig på sammenheng/forskjell på disse og KU. Vær presis på innspill-vinduet – tydelig og klar på når det lukkes.
- Kartverket: Avgrensning av plangrense i sjøen. Kan ta tekniske kontroller underveis.

- FM v/Oddvar: FM invitert til Karlsøy i januar - har noen tema som vil diskuteres videre da. Planen faller inn under FM ansvar ift samordning av sektormyndigheter. Argumenter godt – viktig når en skal samordne de ulike interessene.
- NVE: kunne ikke delta i dag. Vil gjerne diskutere når kommunen har behov - skype.

Direktoratet for mineralforvaltning v/ Åshild Grønlien Østmoe Ashild.Ostmoe@dirmin.no, +47 73 90 46 00, sendte følgende innspill pr. e-post:

Mineralressurser i Karlsøy kommune

Grus og pukk

Karlsøy har mange registrerte grusforekomster, samt to pukkforekomster som av Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) er av lokal betydning. Kommunen har også mange steder hvor det er blitt tatt ut masser, men hvor det i dag ikke er registrert drift.

Andre mineraler

Kommunen har mange punktregistreringer (jfr. NGU) av basemetaller, noen jernmetaller, en forekomst av edelmetaller, samt registrerte punkter av silika og karbonatmineraler – hvorav to av punktene for karbonatmineraler (dolomittmarmor) vurderes som viktige. Kommunen har også flere områder hvor det har vært, og fortsatt pågår, undersøkelser etter mineralressurser (bergrettigheter).

Nasjonale forventninger til forvaltning av mineralressurser

Nasjonale forventninger til forvaltning av mineralressurser legger vekt på å avsette nye områder for råstoffutvinning og sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner. I dette ligger det at kommunen så langt det er mulig, bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruk som tilrettelegger for nedbygging av forekomster, eller legger andre begrensninger for framtidig utnyttning av ressursene.

Mineralressurser i kommuneplanarbeidet

Med bakgrunn i kommunens mange forekomster av mineralressurser oppfordrer DMF kommunen til å skaffe seg god oversikt over situasjonen vedr. forekomster og påbegynte uttak, og sammenstille dette med kommunens behov for byggeråstoff. Det er en stor fordel for en øykommune å være selvforsynt med byggeråstoff med tanke på økonomi, miljø og arbeidsplasser. Videre har kommunen muligheter til å legge til rette for utvinning av andre mineraler for å ivareta næringsutvikling og ytterligere muligheter for arbeidsplasser framover. Kommunen anbefales å i planprogrammet ta inn dette under arealstrategier for utnyttning av naturressursene i kommunen.

Utredning av mineralressurser

DMF minner om at mineralressurser er et eget utredningstema jf. Forskrift om konsekvensutredninger (2017), § 21 Beskrivelse av faktorer som kan bli påvirket og vurdering av vesentlige virkninger for miljø og samfunn, og skal tas med i kommunens videre arbeid med plan- og utredningsprogram for arealdelen. Mineralressurser bør stå på lista over tema som skal konsekvensutredes under «Vurdering av enkeltområder» i planprogrammet. Vi anbefaler også at det utarbeides en temaplan for ressursene i forbindelse med arealdelen.

Hensynssone

Rundskriv «Ikrafttredelse av endringer i plan- og bygningsloven og matrikkellova» datert 30. juni 2017, beskriver ny hensynssone for mineralressurser (§ 11-8).

«Endringen åpner for at kommunene gjennom sin planlegging kan synliggjøre mineralressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning, og gi retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta denne interessen. Hensikten er å unngå utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser.»

Kommunen oppfordres til å legge inn hensynssone for mineralressurser på lista over hensynssoner som kan benyttes i planprogrammet. Hensynssoner synliggjør mineralressursene i kommunen der de ikke avsettes til råstoffutvinning. Dette hindrer at ressursene båndlegges uten at dette er drøftet i ulike planprosesser.

Neste møte i planforum:

20.november 2018 – Evenes flystasjon og lufthavn (felles planforumsmøte m/Nordland fk)

29. november 2018 – Innmeldt: Regional plan for Ullsfjordforbindelsen (på høring med frist

31.1.19 – gjennomgang/presentasjon – spørsmål og svar) – siste møte i år.

13.11.2018, JULPLA/SLL/BJK